

Ақийда дарслари (213-дарс) «Мұхаммад Аллоҳнинг Расули» деган билан бўлмайди...

19:00 / 30.01.2023 3498

يَلَصِّ يَبْنَ لَائِنِ ظَلَاقَ ءَامْسَأْ نَعَ
هَلَلَ اَدْمَحَ مَلَسَ وَهُولَعُ هَلَلَ
نَمَّ اَمَّ هَلَاقَ مُثَهُولَعَ هَنْتَهُ
هُتْيَارَهُلَهُتَرُأْ نُكَأْ مَلَهُيَشَ
هَنْجَلَهُتَحَهُهَدَهَهُمَّا قَمَهُفَ
مُكَنَّهُلَهُيَحُوَهُدَقَلَهُهُرَانَلَهُ
هَأَلَثَمَهُمَّهُرُوبُقَهُفَنُونَهُفُتَ
هُخَيَسَمَلَهُنَّهُفَنَمَّهُبَيَرَقَهُ

آذَهْبَلْكُمْلَعَامُلْأَقْيَفَلْأَجَّدَلَا
 نُقْوُمْلَرَوَأُنْمُؤْمَلَا مَأْفَلْجَرَلَا
 هَلَلَأُلْوُسَرَدَمَحُمَّوَهُلْوُقَيَفَ
 يَدْهَلَأَوَتَأَنْيَبَلَابَأَنَءَاجَ
 أَثَالَتَدَمَحُمَّوَهُهَانَمَأَوْهَانَبَحَأَفَ
 دَقَفَ حَلَاصَمَنُلْأَقْيَفَ
 أَمَأَوْهَبَأَنْمُؤْمَلَتْنُكَنِإَنْمَلَعَ
 الَلَلْأَلْوُقَيَفُبَاتْرُمَلَرَأَقَفَأَنْمَلَ
 نُوْلُقَيَسَأَنْلَأْتْعَمَسَ يَرْدَأَ
 نَأْخَيَشَلَأَهَأَورَهُتْلُقَفَأَيْيَشَ
 يَئَاسَنَلَأَوْ

Асмо розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам Аллоҳга ҳамду сано айтганларидан сүнг шундай дедилар:

«Албатта, мен ўзимга кўрсатилмаган ҳар бир нарсани ушбу маконимда кўрдим. Ҳатто жаннат ва дўзахни ҳам. Менга сизлар албатта, қабрларингизда Масиҳи Дажжолнинг фитнасичалик ёки шунга яқин фитнага учрашларинг ваҳий қилинди.

«Бу одам ҳақида қандай илминг бор?» дейилади. Мўмин ёки аниқ

ишонган одам:

«У Аллоҳнинг Расули Мұхаммаддир. Бизга очиқ-ойдин баёнотлар ва ҳидоят ила келди. Биз унинг (чақириғига) жавоб бердик ва унга эргашдик. У Мұхаммаддир», деб уч марта айтади. Шунда унга:

«Солиҳ ҳолингда ухлайвер. Биз сенинг унга қаттиқ ишонишингни билар әдік», дейилади.

Муноғиқ ёки шубҳали киши эса: «Билмайман. Одамлар бир нарса деганини әшитувдим. Ўшани айтганман», дейди».

Икки шайх ва Насаий ривоят қилишган.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ушбу ҳадисда келган гапларини Кусуф намозидан кейин қилган хутбаларида айтганлар.

Кусуф намозига оид ҳадиси шарифларни ўрганганимизда Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламга ўша намозни бир ўқишиларида кўп нарсалар кашф қилингандиги ва улардан баъзи намуналар ҳам айтиб ўтилган эди.

Бу ҳадиси шарифда эса ўша кашф қилингандардан қабр саволига тегишли бўлаги келтирилмоқда.

Ушбу ҳадисдан олинадиган фойдалар:

1. Қабр фитнаси Дажжолнинг фитнаси ёки унга яқин бир фитна эканлиги. Бундан унга зинҳор эътиборсизлик билан қараб бўлмаслиги келиб чиқади.
2. Мўмин, аниқ ишонган одамнинг «У Аллоҳнинг Расули Мұхаммаддир. Бизга очиқ-ойдин баёнотлар ва ҳидоят ила келди. Биз унинг чақириғига жавоб бердик ва унга эргашдик», деб жавоб бериши ҳам эътиборга лойиқ ҳолатдир.

Демак, оғизда «Мұхаммад Аллоҳнинг Расули», деган билан кифояланиб бўлмас экан. У киши Аллоҳ томонидан нималар келтирганини яхши билиш ҳам керак экан. У киши чақирган нарсага «лаббай» деб жавоб бериш ва у зот соллаллоҳу алайҳи васалламга эргашиш ҳам керак экан. Бу эса Ислом динига тўлиқ эътиқод ва амал қилиш билан бўлади.

3. Фаришталарнинг мўмин одамга, унинг дадил ва ишончли жавобидан кейин «Солиҳ ҳолингда ухлайвер. Биз сенинг унга қаттиқ ишонишингни билар эдик», дейишларидан иккита хулоса чиқади:

Биринчиси: Қабр саволидан кейин маййит қиёмат қоим бўлгунча ухлаб туради.

Иккинчиси: Қабрдаги сўроқ бир нарсани билиш учун эмас, билиб бўлинган нарсани банданинг ўзига иқрор қилдириш учун бўлади.

4. Мунофиқ, динга ишончи событ ва мустаҳкам бўлмаган одамнинг қабр сўроғига:

«Билмайман. Одамлар бир нарса деганини эшитувдим. Ўшани айтганман», деб жавоб беришида ҳаётда Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ва Ислом ҳақидаги одамлардан эшитган гапини тилидагина айтиб, ўзини мусулмон санаб юрганларнинг ҳаммаси мунофиқ ва шубҳа эгаси эканликлари англашилади.

Аллоҳ шуларга ўхшашдан Ўзи сақласин.

نَعْ ، اِمْنَهُ عُلَيْ ضَرَرَمُعْ نْبَأْ نَعْ
مَلَسَ وَهُيَلَعُهُ لَلِا ىَلَصِّي بَنْ لَا
هُيَلَعَضْرُعَتَامَ اِذِإِمْكَدَحَأْنِإِلَاقَ
نَأَكْنِإِي شَعْلَأَوْهَادَعَلَابُهُ دَعْقَمَ
هَنَجْلَلَهَأْنَمَفَهَنَجْلَلَهَأْنَمَ
لَهَأْنَمَفَرَانَلَلَهَأْنَمَنَأَكْنِإِوْ
هَتَحَلُّكُدَعْقَمَ اَدَهُ لَأَقْيَفَ رَانَلَا

هَوَرٌ مَّأْيُوكْ لِلْكَثْغَبَيْ
دُواَدَابَ الْمَسْمَخَلِ.

Ибн Умар розияллоху анҳумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Қачон бирингиз ўлса, эртаю кеч унга ўрни кўрсатиб турилади. Агар аҳли жаннатдан бўлса, аҳли жаннатдан. Агар аҳли дўзахдан бўлса, аҳли дўзахдан. Ва унга: «Аллоҳ сени қиёмат куни қайта тирилтиргунича, мана шу сенинг ўрнинг бўлади», дейилади», дедилар».

Бешовларидан фақат Абу Довуд ривоят қилмаган.

Қабрда ётиб, эртаю кеч бу гапларни эшитиш мўмин-мусулмон бандада учун кони роҳат бўлиб, мунофиқ ва осий бандада учун эса қабр азобининг бир қисми бўлади.

أَمْنَعُ هَلَيْضَرِسْأَبَعْنَبِرَنْع
هَلَلِالْهَلَصِهَلْلُوسَرَرَمْ :لَاق
لَاقَفْ نَيْرَبَقَبْ مَلَسَوْهَيَلَعْ
يَفْنَأَبَدَعْيِيْأَمَوْ نَأَبَدَعْيِيْلِيْأَمْنِإِ
أَلَنَأَلَفْ أَمْهُدَحْ أَمْأَرِيْبَكْ
هَيَأَورِيْفَوْ - هَلْوَبْ نَمُئِرَبَتْسَيْ
رَخْلِيْأَمَأَوْ - هَلْوَبْ نَمُرَتَتْسَيْ أَلْ

دَخَلَ مُثَمِّنَ لَابِي شَمَيْنَ الْفَرِجَ
إِنْ يَفْصُنْ أَهْقَافَ طَرَدَيْرَجَ
مُثَمِّثَ دِحَأْ وَرْبَقَ لُكَيْ فَرَغَ مُثَمِّثَ
مَلَامِمَ حُمُونَعَ فَخَيْلَعَلَّاقَ
سَمَخَلَّاً وَرَاسَبَيَ.

Ибн Аббос розияллоху анҳумодан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам икки қабр ёнидан ўтдилар ва: «Бу икковлари азобланмоқдалар. Катта нарса учун азобланаётганлари йўқ. Ҳа! Улардан бири пешобидан покланмас эди», дедилар».

Бошқа бир ривоятда:

«Пешобидан тўсинмас эди, бошқаси эса чақимчилик қилиб юрар эди», дедилар. Сўнгра бир ҳўл шохни олиб, иккига бўлиб, ҳар бирини биттадан қабрга саншиб қўйдилар-да:

«Шоядки, иккови қуригунча, у иккисидан (азоб) енгиллатиб турилса», дедилар», дейилган.

Бешовлари ривоят қилишган.

Қабр азоби событ нарса экан. Энди ўша икки шахснинг нима сабабдан қабр азобига дучор бўлганларини бир мулоҳаза қилиб кўрайлилек.

Мазкур икки кичик нарсага шунчалик қабр азоби бўлса, катта гуноҳларга қанчалик қабр азоби бўлар экан?!

نَأْكَلْ يَئِاسْنَلْأَوْنْيَخْيَشَلَلْوَ
هَلَلْأَيَلَعْهَلَلْأَيَلَصَهَلَلْأُلْوَسَرَ
كَبْذُؤَأَيَنْإِمْهَلَلَا: وُعْدَيَمَلَسَوَ
رَأْنَلْأَبَأَذَعْنَمَوَرْبَقْلَأَبَأَذَعْنَمَوَ
نَمَوَتَأَمَمْلَأَوَأَيْحَمْلَأَةَنْتَفْنَمَوَ
لَأَجَّدَلَأَحَيَسَمْلَأَةَنْتَفْ

Икки шайх ва Насаий ривоят қилган ҳадисда:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дуода «Аллоҳим! Сенинг ила қабр азобидан, дўзах азобидан, тириклик ва ўликллик фитнасидан ва Масийҳи Дажжолнинг фитнасидан паноҳ сўрайман», дер эдилар», дейилган.

Демак, ушбу ҳадиси шарифда зикри келган нарсалар, жумладан, қабр азоби ҳам бор ва собит нарса. Биз ҳам Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламга иқтидо қилиб, ушбу нарсалардан, жумладан, қабр азобидан паноҳ сўраб туришимиз керак.

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди